STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY ELEANOR SHARPSTON

přednesené dne 9. června 2011 [1]

1. Poté, co advokát společnosti Bell & Ross BV [dále jen „účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka)“] před uplynutím lhůty pro podání žaloby zaslal telefaxem žalobu na neplatnost rozhodnutí Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (OHIM), zaslal kanceláři Tribunálu Evropské unie (dále jen „soudní kancelář“) sedm exemplářů téže žaloby. Tyto exempláře soudní kanceláři došly po uplynutí lhůty pro podání žaloby, avšak ve lhůtě deseti dnů stanovené pro doručení prvopisu po zaslání prostřednictvím telefaxu.

2. Jelikož soudní kancelář nemohla mezi těmito sedmi exemplářiidentifikovat prvopis, vyzvala zmíněného advokáta, aby jí zaslal prvopis žaloby. Advokát zaslal exemplář, který měl stále ještě u sebe a který soudní kanceláři došel po uplynutí zmíněné desetidenní lhůty. Po kontrole podpisu za pomoci vlhkého hadříku soudní kancelář dospěla k závěru, že se jedná o prvopis žaloby a že ostatní exempláře jsou jejími kopiemi.

3. Tribunál tedy nepokračoval v řízení a usnesením obsahujícím odůvodnění prohlásil žalobu za zjevně nepřípustnou, neboť prvopis žaloby byl doručen po uplynutí lhůty pro podání žaloby.

4. Tento kasační opravný prostředek toto rozhodnutí [2] zpochybňuje, zejména pokud jde o pojmy odstranitelná vada, omluvitelný omyl nebo náhoda, přiměřenost rozhodnutí přijatého Tribunálem a ochranu legitimního očekávání.

Právní rámec

Statut Soudního dvora Evropské unie

5. Článek 21 druhý pododstavec statutu Soudního dvora Evropské unie (dále jen „statut“) zejména stanoví, že k žalobě musí být v případě potřeby připojen akt, jehož zrušení

1 — Původní jazyk: francouzština.

2 — Usnesení ze dne 18. června 2010, Bell & Ross v. OHIM [T-51/10 (dále jen „napadené usnesení“)].

se požaduje. Jestliže tato písemnost nebyla k žalobě připojena, „vyzve vedoucí soudní kanceláře žalobce, aby [ji] v přiměřené lhůtě dodal, přičemž žaloba nesmí být odmítnuta proto, že tato vada byla odstraněna teprve po uplynutí lhůty stanovené pro podání žaloby“.

Jednací řád Tribunálu

6. Článek 43 jednacího řádu Tribunálu (dále jen „jednací řád“) stanoví:

„1. Prvopis každého podání musí být podepsán zmocněncem nebo advokátem účastníka řízení.

Tento prvopis a všechny přílohy v něm uvedené se předkládají společně s pěti stejnopisy pro Tribunál a se stejnopisem pro každého z účastníků řízení. Stejnopisy osvědčuje účastník řízení, který je předkládá.

[…]

6. [...] je den, kdy je stejnopis podepsaného prvopisu podání [...] doručen do kanceláře telefaxem nebo jiným technickým prostředkem, jímž Tribunál disponuje, rozhodný pro účely zachování procesních lhůt, a to za podmínky, že podepsaný prvopis podání spolu s přílohami a stejnopisy uvedenými v odst. 1 druhém pododstavci je doručen do kanceláře do deseti dnů poté. Ustanovení čl. 102 odst. 2 [3] se na tuto desetidenní lhůtu nepoužije.

[…]“

7. Článek 44 odst. 6 jednacího řádu stanoví:

„Nesplňuje-li žaloba podmínky stanovené v odstavcích 3 až 5 tohoto článku[4], určí vedoucí soudní kanceláře žalobci přiměřenou lhůtu k tomu, aby vady žaloby odstranil nebo předložil výše uvedené písemnosti. Nedojde-li v určené lhůtě k odstranění vad či k předložení požadovaných písemností, rozhodne Tribunál, zda nedodržení těchto formálních podmínek činí žalobu nepřípustnou.“

3 — Podle něhož se procesní lhůty prodlužují o jednotnou lhůtu deseti dnů z důvodu vzdálenosti.

4 — Tyto odstavce stanoví, že advokát musí uložit v kanceláři potvrzení, že je oprávněn k příslušnému působení (odstavec 3) a že je třeba přiložit písemnosti uvedené v čl. 21 druhém pododstavci statutu (odstavec 4), a pokud je žalobcem právnická osoba soukromého práva, důkaz o jeho právní existenci, jakož i důkaz o tom, že procesní plná moc byla jeho advokátovi řádně udělena (odstavec 5).

8. Článek 111 jednacího řádu stanoví:

„Je-li Tribunál zjevně nepříslušný k projednání určitého návrhu nebo je-li určitý návrh zjevně nepřípustný nebo zjevně postrádá jakýkoli právní základ, může Tribunál, aniž by pokračoval v řízení, po vyslechnutí generálního advokáta rozhodnout usnesením obsahujícím odůvodnění."

Pokyny pro vedoucího kanceláře Tribunálu

9. Pokyny pro vedoucího kanceláře Tribunálu (dále jen „pokyny pro vedoucího kanceláře") jsou stanoveny na základě článku 23 jednacího řádu. Podle jejich článku 7:

„1. Vedoucí soudní kanceláře dbá na soulad písemností založených do soudního spisu s ustanoveními statutu [Soudního dvora], jednacího řádu a praktických pokynů pro účastníky řízení, jakož i s ustanoveními těchto pokynů.

Je-li to namístě, stanoví vedoucí soudní kanceláře účastníkům řízení lhůtu pro odstranění formálních vad podaných písemností.

V případě nedodržení ustanovení jednacího řádu uvedených v bodech 55 a 56 praktických pokynů pro účastníky řízení je doručení spisu účastníka řízení pozdrženo.

Nedodržení ustanovení bodů 57 a 59 praktických pokynů pro účastníky řízení podle okolností pozdrží nebo může pozdržet doručení spisu účastníka řízení.

[…]

3. Aniž jsou dotčena ustanovení čl. 43 odst. 6 jednacího řádu týkající se podávání písemností telefaxem nebo jinými technickými prostředky, přijme vedoucí soudní kanceláře pouze takové písemnosti, na nichž je uveden originál podpisu advokáta nebo zmocněnce účastníka řízení.

[…]"

Praktické pokyny pro účastníky řízení

10. Praktické pokyny Tribunálu pro účastníky řízení (dále jen „praktické pokyny") jsou stanoveny na základě článku 150 jednacího řádu. Jejich oddíl B, nadepsaný „K předkládání spisů účastníků řízení", stanoví zejména:

„[…]

7. Na konci spisu účastníka řízení je uveden originální podpis advokáta nebo zmocněnce dotyčného účastníka řízení. Má-li účastník více zástupců, postačí, aby byl spis podepsán jedním z nich.

[…]

9. Na první straně každého stejnopisu podání, který jsou účastníci řízení povinni předložit na základě čl. 43 odst. 1 druhého pododstavce jednacího řádu, advokát nebo zmocněnec dotyčného účastníka řízení připojí a parafuje poznámku osvědčující, že se stejnopis shoduje s prvopisem podání."

11. Oddíl F, nadepsaný „K odstranění vad spisů účastníků řízení", v bodech 55 až 59 stanoví podmínky, za nichž lze odstranit vady žalob.

12. Podle bodu 55 platí, že pokud žaloba nesplňuje následující podmínky, není žalovanému doručena a je stanovena přiměřená lhůta k odstranění vad:

„a) předložení osvědčení advokáta (čl. 44 odst. 3 jednacího řádu);

b) důkaz o právní existenci právnické osoby soukromého práva [čl. 44 odst. 5 písm. a) jednacího řádu];

c) procesní plná moc [čl. 44 odst. 5 písm. b) jednacího řádu];

d) důkaz o tom, že procesní plná moc byla advokátovi řádně udělena orgánem k tomu oprávněným [čl. 44 odst. 5 písm. b) jednacího řádu];

e) předložení napadeného aktu (žaloba na neplatnost) [...] (čl. 21 druhý pododstavec statutu; čl. 44 odst. 4 jednacího řádu)."

13. Bod 56 stanoví:

„Ve věcech týkajících se práv duševního vlastnictví, ve kterých je napadána legalita rozhodnutí některého z odvolacích senátů OHIM, nebude žaloba, která nesplňuje následující podmínky stanovené v článku 132 jednacího řádu, doručena druhému účastníku řízení / dalším účastníkům řízení a bude stanovena přiměřená lhůta k odstranění vad:

a) jména (názvy) účastníků řízení před odvolacím senátem a adresy, které uvedli pro účely doručování v průběhu tohoto řízení (čl. 132 odst. 1 první pododstavec jednacího řádu);

b) datum oznámení rozhodnutí odvolacího senátu (čl. 132 odst. 1 [druhý] pododstavec jednacího řádu);

c) předložení napadeného rozhodnutí (čl. 132 odst. 1 druhý pododstavec jednacího řádu).“

14. Bod 57 zejména stanoví:

„Doručení žaloby se odloží a bude stanovena přiměřená lhůta k odstranění vad, nesplňuje-li žaloba následující formální náležitosti:

[…]

b) originální podpis advokáta nebo zmocněnce na konci žaloby (bod 7 praktických pokynů);

[…]

o) předložení osvědčených stejnopisů žaloby (čl. 43 odst. 1 druhý pododstavec jednacího řádu; bod 9 praktických pokynů).“

15. Bod 58 stanoví, že se žaloba doručí a bude stanovena přiměřená lhůta k odstranění vad, nesplňuje-li náležitosti týkající se uvedení doručovací adresy, osvědčení každého dalšího advokáta, shrnutí argumentů a překladu příloh do jednacího jazyka.

16. Konečně, bod 59 stanoví zásadu nebo možnost podle konkrétního případu odstranit vady, přesáhne-li počet stránek žaloby počet stránek stanovený praktickými pokyny, jakož i odložení doručení žaloby v takovém případě.

Skutečnosti předcházející sporu

17. Podáním, které kanceláři Tribunálu došlo telefaxem dne 22. ledna 2010, navrhovatelka podala žalobu proti rozhodnutí OHIM [5]. Jelikož bylo toto rozhodnutí navrhovatelce oznámeno dne 13. listopadu 2009, z pravidel pro výpočet procesních lhůt stanovených v jednacím řádu vyplynulo, že lhůta pro podání žaloby uplyne dne 25. ledna 2010.

18. Advokát navrhovatelky následně zaslal soudní kanceláři žalobu a její přílohy v sedmi

5 — Rozhodnutí třetího odvolacího senátu ze dne 27. října 2009 ve věci R 1267/2008-3, Bell & Ross BV v. Klockgrossisten i Norden AB (dále jen „přijaté rozhodnutí“).

exemplářích, jakož i dokumenty požadované ustanovením čl. 44 odst. 3 až 5 jednacího řádu, k nimž byl přiložen dopis upřesňující, že zásilka obsahuje prvopis žaloby a její přílohy a sedm sad ověřených kopií [6]. Zásilka došla soudní kanceláři dne 1. února 2010, tedy desátý den po zaslání prostřednictvím telefaxu.

19. Dne 2. února 2010 požádala soudní kancelář advokáta, aby jí zaslal podepsaný prvopis žaloby, který v zásilce – jak se zdálo – chyběl.

20. V dopise ze dne 3. února 2010 advokát zaslal soudní kanceláři jediný exemplář žaloby, který se nacházel v jeho spisu, přičemž uvedl:

„Vzhledem k tomu, že jsem přesvědčen o tom, že jsem Vám prvopis dokumentu zaslal již dříve s jednou sadou kopií, nejsem schopen Vám říci, zda je přiložený dokument prvopisem či nikoli. Podle mého názoru se jedná o kopii, kterou jsme si ponechali ve spisu. Ponechávám na Vás, abyste ji přezkoumali, a očekávám tedy Vaše vyjádření."

6 — Zdá se, že na žádném ze sedmi exemplářů nebyla vyznačena shoda s prvopisem dokumentu, neboť advokát měl – v rozporu s bodem 9 praktických pokynů – za to, že poznámka o shodě uvedená v připojeném dopise je dostačující. Skutečnost, že předmětné kopie nebyly označeny za shodné v tomto smyslu, je uvedena v napadeném usnesení, avšak konstatování o nepřípustnosti na ní není založeno. V každém případě se zdá, že se jedná o vadu, která mohla být odstraněna na základě bodu 57 písm. o) praktických pokynů.

21. Dne 5. února 2010 soudní kancelář oznámila advokátovi, že dospěla k závěru, že předmětný dokument je prvopisem: poté, co přes podpis přejel vlhký hadřík, se (černý) inkoust lehce rozmazal.

22. Soudní kancelář tudíž žalobu zapsala do rejstříku ke dni 5. února 2010, tedy jak po uplynutí lhůty pro podání žaloby, tak po uplynutí desetidenní lhůty stanovené v čl. 43 odst. 6 jednacího řádu.

23. V dopise ze dne 12. února 2010 adresovaném soudní kanceláři advokát navrhovatelky k odůvodnění doručení podepsaného prvopisu žaloby po uplynutí výše uvedené desetidenní lhůty uplatnil omluvitelný omyl.

24. Vzhledem k těmto okolnostem žaloba OHIM doručena nebyla.

Napadené usnesení

25. Napadeným usnesením Tribunál vzhledem k tomu, že pokládal věc na základě písemností ve spise za dostatečně objasněnou a rozhodl se přijmout usnesení, aniž pokračoval v řízení na základě článku 111 jednacího řádu, žalobu odmítl jako zjevně nepřípustnou.

26. Tribunál připomněl, že podle ustálené judikatury [7] má lhůta pro podání žaloby kogentní povahu, jelikož byla stanovena za účelem zajištění jasnosti a jistoty právních situací a za účelem zabránění jakékoli diskriminaci nebo svévolnému zacházení při výkonu spravedlnosti, a že přísluší soudu Unie, aby ověřil – a to bez návrhu –, zda tato lhůta byla dodržena [8]. Tribunál následně konstatoval, že žaloba došla soudní kanceláři telefaxem dne 22. ledna 2010, tedy před uplynutím lhůty pro podání žaloby, a že vzhledem k desetidenní lhůtě stanovené v čl. 43 odst. 6 jednacího řádu měl prvopis Tribunálu dojít nejpozději dne 1. února 2010. Jelikož byl přitom uvedený prvopis doručen až dne 5. února 2010, byla žaloba podána opožděně [9].

27. Tribunál následně přezkoumal argumenty uvedené v dopise ze dne 12. února 2010, jimiž byla uplatňována existence omluvitelného omylu: poskytovatel služeb, který pořídil kopie žaloby, zaměnil prvopis žaloby s jednou z kopií; advokát obvykle podepisoval černým inkoustem; kvalita kopií umožňovala jen obtížně rozlišit mezi prvopisem a kopiemi; provádění testu vlhkým hadříkem nelze systematicky po navrhovatelce požadovat a existence možnosti odstranění vad podle bodu 57 písm. o) praktických pokynů může oslabit pozornost žalobců ve vztahu k nutnosti rozlišit prvopis od kopií.

28. Tribunál rozhodl, že žádný z těchto argumentů neumožňuje dospět k závěru ohledně existence omluvitelného omylu. Podle judikatury [10] je nutno pojem omluvitelný omyl, pokud jde o lhůty pro podání žaloby, vykládat striktně a může se týkat pouze výjimečných okolností, za kterých zejména dotyčný orgán jednal tak, že lze připustit, že samotným tímto jednáním nebo v rozhodné míře na základě tohoto jednání mohl být zmaten jednotlivec v dobré víře, jenž prokázal veškerou řádnou péči požadovanou od běžně informovaného subjektu. V projednávané věci přitom navrhovatelka sama připustila, že se dopustila záměny při přípravě spisu a existence výjimečných okolností ani výkon vyžadované řádné péče prokázány nebyly. Obtíž spojenou s rozlišením podepsaného prvopisu žaloby od jejích kopií bylo možné překonat [11].

29. Nedoručení podepsaného prvopisu ve stanovené lhůtě kromě toho není uvedeno mezi případy odstranění vad žalob zmíněnými v bodech 55 až 59 praktických pokynů. Možnost odstranění vad stanovená v bodě 57

7 — Rozsudek ze dne 23. ledna 1997, Coen (C-246/95, Recueil, s. I-403, bod 21), a rozsudek Tribunálu ze dne 18. září 1997, Mutual Aid Administration Services v. Komise (T-121/96 a T-151/96, Recueil, s. II-1355, body 38 a 39).

8 — Bod 12 napadeného usnesení.

9 — Bod 17 napadeného usnesení.

10 — Rozsudek Tribunálu ze dne 29. května 1991, Bayer v. Komise (T-12/90, Recueil, s. II-219, bod 29), a usnesení Tribunálu ze dne 11. prosince 2006, MMT v. Komise (T-392/05, bod 36 a citovaná judikatura).

11 — Body 19 až 27 napadeného usnesení.

písm. o) nemůže mít za následek oslabení pozornosti žalobců, kterým přísluší odlišit prvopis od kopií [12].

Návrhová žádání a důvody kasačního opravného prostředku

30. Navrhovatelka navrhuje, aby Soudní dvůr zrušil napadené usnesení, určil, že žaloba na neplatnost je přípustná, vrátil věc Tribunálu k rozhodnutí ve věci samé a uložil OHIM náhradu nákladů řízení v obou stupních.

31. Navrhovatelka uvádí šest důvodů, které vycházejí z porušení článku 111 jednacího řádu, z porušení článku 43 tohoto jednacího řádu, z porušení bodu 57 písm. b) praktických pokynů a čl. 7 odst. 1 pokynů pro vedoucího kanceláře, z neuznání existence omluvitelného omylu, existence náhody a z porušení zásady proporcionality a zásady legitimního očekávání.

32. OHIM navrhuje, aby byl kasační opravný prostředek zamítnut a aby byla navrhovatelce uložena náhrada nákladů řízení.

12 — Bod 28 napadeného usnesení.

Analýza

Úvodní poznámky

33. Nejprve se mi jeví jako důležité správně identifikovat základní okolnosti charakterizující projednávanou věc.

34. Není zpochybňováno, že v důsledku záměny obsahoval originální podpis advokáta exemplář žaloby, který soudní kanceláři došel dne 5. února 2010, přičemž dokumenty, jež byly doručeny dne 1. února, byly jejími kopiemi. Není zpochybňováno ani to, že dokument doručený dne 5. února byl originálem telefaxu doručeného dne 22. ledna. Kromě toho je nesporné, že lhůta pro podání žaloby uplynula dne 25. ledna 2010 (a byla tudíž dodržena, pokud jde o zaslání žaloby prostřednictvím telefaxu, které bylo provedeno dne 22. ledna) a že desetidenní lhůta pro doručení prvopisu žaloby po zaslání telefaxu uplynula dne 1. února 2010.

35. Dále pak považuji za důležité zmínit, že ze zcela zřejmých důvodů žaloba samotná zaslaná Tribunálu neobsahovala žádnou argumentaci týkající se příčin výše uvedené záměny, případného odůvodnění opožděného doručení žaloby či možností odstranění vad. Jelikož žaloba nebyla doručena OHIM

a nebylo nařízeno jednání, neměli účastníci řízení příležitost se k těmto aspektům vyjádřit přímo před samotným Tribunálem [13]. Tribunál tedy k rozhodnutí obsaženému v napadeném usnesení dospěl na základě telefonické a písemné komunikace mezi advokátem a soudní kanceláří, jakož i na základě identifikace originálního podpisu advokáta soudní kanceláří.

36. Dále je potřeba připomenout zásady práva Unie, jež se jeví jako nejrelevantnější pro posouzení tohoto kasačního opravného prostředku: zásadu právní jistoty, podle níž mají lhůty pro podání žaloby kogentní povahu a účastníci řízení ani soud s nimi nemohou disponovat; právo na účinnou právní ochranu před soudem za podmínek stanovených v článku 47 Listiny základních práv Evropské unie; zásadu proporcionality, která vyžaduje, aby prostředky zavedené ustanovením práva Unie byly způsobilé k uskutečnění stanoveného cíle a nepřekračovaly meze toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné; a zásadu ochrany legitimního očekávání, která svědčí každému jednotlivci, u kterého vyvolal orgán Unie podložené naděje na základě konkrétních ujištění, která mu poskytl.

37. S ohledem na tyto zásady a okolnosti projednávané věci mám za to, že třetí a šestý důvod kasačního opravného prostředku si zasluhují zvláštní pozornost, a budu se jim věnovat nejdříve. Ostatní důvody budou moci být stručněji přezkoumány následně.

Třetí důvod: porušení čl. 7 odst. 1 pokynů pro vedoucího kanceláře a bodu 57 písm. b) praktických pokynů.

38. Navrhovatelka uvádí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když neumožnil odstranění vad žaloby v souladu s čl. 7 odst. 1 pokynů pro vedoucího kanceláře (podle něhož vedoucí soudní kanceláře, je-li to namístě, stanoví účastníkům řízení lhůtu pro odstranění formálních vad podaných písemností) a bodem 57 písm. b) praktických pokynů (podle něhož bude stanovena přiměřená lhůta k odstranění vad, nesplňuje-li

13 — Uvádím, že pokud by bylo napadené usnesení přijato na základě článku 113, a nikoli na základě článku 111 jednacího řádu, bylo by nutno vyslechnout účastníky řízení. Tento článek 113 totiž stanoví, že „Tribunál může kdykoliv bez návrhu *po vyslechnutí účastníků řízení* rozhodnout, zda jsou splněny nepominutelné podmínky řízení [...]“ (zvýraznění provedeno autorkou tohoto stanoviska). Jelikož je přitom zjevná nepřípustnost z důvodu opožděného doručení žaloby nepominutelnou podmínkou řízení, není snadné rozlišit oblasti působnosti článků 111 a 113 jednacího řádu, a v důsledku toho ani stanovit rozsah povinnosti Tribunálu před přijetím usnesení za takových podmínek, jako jsou podmínky v projednávané věci, vyslechnout účastníky řízení, byť písemnou formou [viz zejména rozsudek ze dne 2. května 2006, Regione Siciliana v. Komise (C-417/04 P, Sb. rozh. s. I-3881, bod 37)].

žaloba formální náležitosti, jež vyžaduje originální podpis advokáta na konci žaloby).

39. Nejprve se nemohu ztotožnit s výhradou, již vyjádřil OHIM, pokud jde o přípustnost tohoto důvodu. OHIM totiž zdůrazňuje, že se navrhovatelka před Tribunálem neodvolávala na bod 57 písm. b) praktických pokynů.

40. Je pravdou, že důvod týkající se sporu ve věci samé, který nebyl vznesen před Tribunálem, v zásadě nelze vznést poprvé až před Soudním dvorem [14]. V projednávané věci se však domnívám, že přípustnost důvodů kasačního opravného prostředku nelze posuzovat na základě toho, jestli jsou podobné důvodům vzneseným v prvním stupni či nikoli. Navrhovatelka totiž neměla v průběhu řízení před Tribunálem žádnou možnost vznést jakýkoli důvod týkající se dotčeného ustanovení. Žaloba samotná nemohla obsahovat vylíčení týkající se podmínek jejího doručení, neboť tyto podmínky nebyly ze zjevných důvodů v době jejího vypracování známy. Pokud jde o komunikaci – včetně písemné – mezi advokátem navrhovatelky a soudní kanceláří, nejedná se v žádném případě o dokumenty, v nichž by navrhovatelka mohla vznést důvod, jenž by mohl být přípustný v rámci její žaloby.

14 — Viz zejména rozsudek ze dne 21. září 2010, Švédsko a další v. API a Komise (C-514/07 P, C-528/07 P a C-532/07 P, Sb. rozh. s. I-8533, bod 126 a citovaná judikatura).

41. Pokud jde o věc samotnou, považuji argumenty předložené navrhovatelkou za přesvědčivé, na rozdíl od výhrad předložených OHIM.

42. Ačkoli čl. 44 odst. 6 jednacího řádu odkazuje, pokud jde o možnost odstranění vad v přiměřené lhůtě určené vedoucím soudní kanceláře, skutečně pouze na nesplnění podmínek stanovených v odstavcích 3 až 5 téhož článku, není tento odkaz – na rozdíl od tvrzení OHIM – explicitně taxativním výčtem.

43. V tomto ohledu čl. 7 odst. 1 pokynů pro vedoucího kanceláře stanoví, že vedoucí soudní kanceláře dbá na soulad písemností založených do soudního spisu s ustanoveními „statutu [Soudního dvora], jednacího řádu a praktických pokynů pro účastníky řízení, jakož i s ustanoveními těchto pokynů“, a že, je-li to namístě, „stanoví […] účastníkům řízení lhůtu pro odstranění formálních vad podaných písemností“. Z výše uvedeného dovozuji, že uvedené formální vady zahrnují veškeré takové vady, jež jsou uvedeny v ustanoveních čtyř výše uvedených předpisů.

44. Je sice pravda, že pokud chybí originální podpis advokáta na konci žaloby, nejedná se o čistě formální vadu [jakou by bylo například použití jiného formátu papíru než formátu A4, jak to vyžaduje bod 8 písm. a) praktických pokynů], neboť to souvisí s identifikací dokumentu jako dokumentu pocházejícího od autorizovaného zdroje, a tudíž se samotnou

jeho podstatou. Podpis je však pouze jedním z prvků, které společně umožňují tuto identifikaci. Mezi tyto prvky patří rovněž důkaz o právní existenci žalobkyně, která je právnickou osobou, procesní plná moc udělená advokátovi, důkaz o řádnosti této procesní plné moci a osvědčení advokáta. Chybí-li jediný z těchto prvků, vede to k nemožnosti ověřit autorizovaný původ dokumentu, a tudíž k nepřípustnosti dokumentu. Jelikož je nesporné, že chybí-li jeden z těchto ostatních dokumentů, jedná se o odstranitelnou formální vadu, docházím k závěru, že totéž platí i pro originální podpis advokáta.

45. Podle bodu 57 písm. b) praktických pokynů se „[d]oručení žaloby […] odloží a bude stanovena přiměřená lhůta k odstranění vad", nesplňuje-li žaloba formální náležitost originálního podpisu advokáta na konci žaloby.

46. Zdá se mi tudíž, že ustanovení čl. 7 odst. 1 pokynů pro vedoucího kanceláře ve spojení s bodem 57 písm. b) praktických pokynů upravují – a to jasně – stanovení přiměřené lhůty k odstranění vad žaloby, pokud na jejím konci není uveden originální podpis advokáta.

47. OHIM nicméně namítá, že pokyny pro vedoucího kanceláře nemohou doplnit možnosti, aby byly po uplynutí lhůty pro podání žaloby odstraněny vady, jež nejsou uvedeny ve statutu nebo jednacím řádu.

48. Tento argument v první řadě předpokládá rozlišování mezi odstraněním vad po uplynutí lhůty pro podání žaloby (jež může stanovit pouze statut a jednací řád a s nímž se počítá v případech uvedených v čl. 21 druhém pododstavci statutu a v čl. 44 odst. 6 jednacího řádu) a odstraněním vad před uplynutím lhůty pro podání žaloby (které lze stanovit v pokynech vydaných Tribunálem).

49. V tomto ohledu se především nedomnívám, že by z formulace „přičemž žaloba nesmí být odmítnuta proto, že tato vada byla odstraněna teprve po uplynutí lhůty stanovené pro podání žaloby", obsažené v čl. 21 druhém pododstavci statutu, bylo možné dovodit, že neuvedení takové formulace v jiných ustanoveních týkajících se případů odstranění vad nutně znamená, že v těchto jiných případech *nelze* odstranění vad po uplynutí uvedené lhůty provést.

50. Dále uvádím, že čl. 44 odst. 6 jednacího řádu, ani čl. 7 odst. 1 pokynů pro vedoucího kanceláře a ani bod 57 praktických pokynů neuvádějí – a to explicitně ani implicitně –, že by odstranění vad po uplynutí lhůty pro

podání žaloby bylo či nebylo možné. Tato tři ustanovení jsou formulována velmi podobně a všechna tři stanoví, že vedoucí soudní kanceláře stanoví (přiměřenou) lhůtu k odstranění formálních vad písemností. Lze-li tedy v případech uvedených v čl. 44 odst. 6 jednacího řádu odstranit vady po uplynutí lhůty pro podání žaloby, není důvod se domnívat, že by to nebylo možné v případech uvedených v ostatních dvou ustanoveních [15].

51. Kromě toho se domnívám, že musí být možné, aby jakékoli odstranění vady žaloby uvedené v procesním ustanovení bylo provedeno po uplynutí lhůty pro podání žaloby. Dokud totiž lhůta pro podání žaloby neuplynula [16], může žalobce kdykoli svou žalobu doplnit, aniž je nezbytné výslovné ustanovení pro povolení takového doplnění, ať už z vlastního podnětu či v důsledku oznámení formální vady ze strany soudní kanceláře. Pokud není nezbytné žádné výslovné ustanovení pro umožnění odstranění vad *před* uplynutím lhůty pro podání žaloby, je potřeba z existence takového ustanovení dovodit, že umožňuje odstranění vad *po* uplynutí takové lhůty – přičemž právě tato okolnost vede k nutnosti zásahu soudní kanceláře a ke stanovení přiměřené lhůty za tímto účelem [17].

52. OHIM však rovněž uvádí, že praktické pokyny nemohou stanovit žádný případ odstranění vad, jež není uveden v jednacím řádu.

53. Je sice pravda, že praktické pokyny představují normu nižší právní síly v porovnání s jednacím řádem, který je jejich právním základem. Oba tyto předpisy se však uplatní společně, a musí být tudíž v co největší možné míře vykládány ve vzájemném souladu. Pokud jde o projednávanou věc, neobsahuje jednací řád žádné ustanovení, z něhož by bylo možno dovodit, že odstranění vad (nebo odstranění vad po uplynutí lhůty pro podání žaloby) je možné pouze v případech v něm uvedených.

15 — Pokud by ze znění čl. 21 druhého pododstavce statutu („přičemž žaloba nesmí být odmítnuta proto, že tato vada byla odstraněna teprve po uplynutí lhůty stanovené pro podání žaloby“) bylo *a contrario* nutno dovodit, že k odstranění jakékoli vady, jež není zmíněna v tomto ustanovení, musí dojít před uplynutím lhůty pro podání žaloby – přičemž nespatřuji žádný důvod pro takový vývod –, by argument OHIM byl nekonsistentní, neboť taková zmínka chybí rovněž v čl. 44 odst. 6 jednacího řádu.

16 — A dokud nebyla žaloba doručena protistraně; v souladu s pokyny pro vedoucího kanceláře se však žaloba obsahující formální vady nedoručuje.

17 — Je zjevné, že vedoucí soudní kanceláře musí při rozhodování o lhůtě, kterou je třeba stanovit v každém konkrétním případě, zohlednit nejen to, co je přiměřené pro žalobce, ale rovněž to, co je přiměřené z hlediska žalovaného (stejně jako v případech týkajících se ochranných známek – jako je projednávaná věc – dalšího účastníka řízení před OHIM), jehož právní situaci musí být možno určit jasným a určitým způsobem, s ohledem na lhůty pro podání žaloby a oznámení.

Výklad jednacího řádu a praktických pokynů ve vzájemném souladu je tudíž možný v rozsahu, v němž případy odstranění vad uvedené v těchto pokynech nejsou omezeny na období předcházející uplynutí lhůty pro podání žaloby. Naproti tomu jestliže by mezi nimi došlo ke kolizi, muselo by mít přednost ustanovení jednacího řádu. Jeví se mi však, že i v případě, kdy by praktické pokyny šly nad rámec toho, co dovoluje statut či jednací řád, účastníci řízení mohou oprávněně očekávat, že se bude Tribunál cítit vázán pokyny, které sám vydal, a to tím spíše, že Tribunál bez návrhu a bez vyslechnutí účastníků řízení rozhodne o nepřípustnosti žaloby.

54. OHIM konečně uvádí, že případy odstranění vad uvedené v bodech 55 až 59 praktických pokynů se týkají nikoli přípustnosti žaloby, ale pouze jejího doručení žalovanému.

55. Tento argument podle mého názoru nelze přijmout. Je pravdou, že každý z dotčených bodů praktických pokynů stanoví, zda má být doručení žaloby odloženo či nikoli. Mimoto je pravděpodobné, že některé z uvedených vad – například neočíslování odstavců, které je předmětem bodu 57 písm. c) – by nemusely způsobit nepřípustnost i v případě, že by nebyly odstraněny. Jiné vady – včetně neuvedení originálního podpisu advokáta nebo zmocněnce na konci žaloby, které je předmětem bodu 57 písm. b) a jež je předmětem projednávané věci – by naproti tomu měly v případě neodstranění nezbytně za následek nepřípustnost žaloby. Není tedy možné tvrdit, že by odstranění vad uvedená v bodě 57 praktických pokynů měla dopad pouze na doručení žaloby a netýkala se její přípustnosti.

56. Kromě toho se mi zdá, že tvrzení uvedené v bodě 28 napadeného usnesení, že bod 57 písm. o) praktických pokynů umožňuje „odložit posouzení podmínek přípustnosti žaloby stanovených v čl. 43 odst. 1 druhém pododstavci jednacího řádu, které provede Tribunál“, není v tomto ohledu relevantní. Pokaždé, když dojde ke zpochybnění podmínek přípustnosti žaloby, je totiž posouzení Tribunálu nutně odloženo vzhledem k datu relevantnímu pro posouzení, aniž by bylo potřeba výslovného ustanovení za tímto účelem.

57. Proto se domnívám, že třetí důvod kasačního opravného prostředku je opodstatněný.

K šestému důvodu: porušení zásady proporcionality a zásady legitimního očekávání

58. Navrhovatelka uvádí, že Tribunál tím, že žalobu prohlásil za nepřípustnou, ačkoli osm exemplářů žaloby, jež byly všechny opatřeny podpisem advokáta, byly doručeny ve lhůtě telefaxem nebo poštou, porušil zásadu proporcionality a zásadu legitimního očekávání. Jak pokyny pro vedoucího kanceláře (článek 7), tak praktické pokyny [bod 57 písm. b)] stanoví, že vady žaloby lze odstranit tak, aby na ní mohl být uveden originální podpis advokáta.

59. OHIM zdůrazňuje, že právo na účinnou právní ochranu není dotčeno striktním uplatňováním procesních lhůt a ostatních podstatných formálních náležitostí. Nepřípustnost z důvodu opožděného doručení žaloby není v rozporu s uvedeným právem, ani není nepřiměřená. Bod 57 písm. b) praktických pokynů nemůže ze své podstaty založit legitimní očekávání ohledně odstranění vad žaloby neobsahující originální podpis a nemůže se žádným způsobem odchylovat od jasného požadavku uvedeného v čl. 43 odst. 6 jednacího řádu.

Ochrana legitimního očekávání

60. Pokud se týká nejprve zásady ochrany legitimního očekávání, připomínám, že právo dovolávat se této zásady se vztahuje na každého jednotlivce, u kterého vyvolal orgán Unie podložené naděje na základě konkrétních ujištění, která mu poskytl. Naproti tomu se nikdo nemůže dovolávat porušení této zásady, pokud taková ujištění neexistují [18].

61. Lze v projednávané věci dospět k závěru, že existují konkrétní ujištění poskytnutá Tribunálem (nebo jeho kanceláří), která jsou způsobilá vyvolat u navrhovatelky naději na odstranění vad její žaloby?

62. Je sice pravdou, že navrhovatelka netvrdí, že obdržela výslovné ujištění v tomto ohledu. Jednak však existence různých citovaných ustanovení pokynů pro vedoucího kanceláře (zejména ustanovení jejich článku 7) a praktických pokynů (zejména ustanovení jejich bodu 57) mohla vyvolat očekávání, že je možné takové odstranění vad, jaké je uplatňováno v projednávané věci. V tomto ohledu musí být možné, aby každý žalobce měl obecně důvěru v to, že se Tribunál bude řídit pravidly, která sám vydal. Dále pak z napadeného usnesení,

18 — Viz naposledy rozsudek ze dne 7. dubna 2011, Řecko v. Komise (C–321/09 P, bod 45 a citovaná judikatura).

jakož i z dopisu ze dne 3. února 2010, vyplývá, že dne 2. února 2010, tedy den po uplynutí desetidenní lhůty stanovené v čl. 43 odst. 6 jednacího řádu, soudní kancelář „požádala [navrhovatelku] o zaslání podepsaného prvopisu žaloby“ [19]. Ve světle uvedených ustanovení přitom taková žádost může být vykládána pouze jako konkrétní ujištění (třebaže implicitní) o existenci možnosti odstranění vad žaloby doručením podepsaného prvopisu. Vzhledem k tomu, že soudní kancelář neobdržela uvedený prvopis a lhůta pro podání žaloby i desetidenní lhůta uplynuly, totiž jeho předložení nemohlo sloužit k ničemu jinému než k odstranění vad. Navrhovatelka, která od soudní kanceláře obdržela takovou žádost a která věděla, že lhůta pro podání žaloby i desetidenní lhůta uplynuly, nemohla dospět k jinému závěru než k možnosti odstranění vad, neboť pokud soudní kancelář neměla v daném okamžiku prvopis k dispozici, neměla by žádost o jeho pozdější doručení jakožto pouhé potvrzení žádný význam.

63. Vzhledem k existenci tohoto konkrétního ujištění – byť implicitního – ze strany soudní kanceláře, jakož i k ustanovením článku 7 pokynů pro vedoucího kanceláře a bodu 57 praktických pokynů vydaných Tribunálem, zakládajících tedy domněnku, že budou Tribunálem dodržovány, mohla podle mého názoru navrhovatelka legitimně očekávat, že Tribunál bez dalšího nevyloučí možnost, že odstranění vad doručené žaloby lze dosáhnout předložením prvopisu na žádost soudní kanceláře, a to i při neexistenci omluvitelného omylu na straně navrhovatelky nebo jejího advokáta, přičemž žádná podmínka týkající se existence takového omylu nebyla v citovaných ustanoveních zmíněna, ani ji nezmínila soudní kancelář.

64. V napadeném usnesení přitom Tribunál své konstatování nepřípustnosti založil jednak na tvrzení, že pro účely posouzení, zda byla dodržena lhůta pro podání žaloby, je nutno vzít v úvahu pouze datum doručení podepsaného prvopisu žaloby, tedy 5. února 2010, a jednak na tvrzení, že nedoručení podepsaného prvopisu žaloby v desetidenní lhůtě stanovené v čl. 43 odst. 6 jednacího řádu není uvedeno mezi případy odstranění vad zmíněnými v bodech 55 až 59 praktických pokynů [20]. Ve zbývající části se Tribunál omezil na přezkum a odmítnutí argumentů předložených advokátem navrhovatelky v jeho dopise soudní kanceláři ze dne 12. února 2010, v němž se dovolává omluvitelného omylu.

19 — Bod 4 napadeného usnesení. Datum žádosti není v uvedeném usnesení uvedeno, avšak vyplývá z dopisu ze dne 3. února 2010 (viz výše uvedený bod 20), jehož správnost v tomto ohledu, zdá se, nebyla zpochybněna. I za předpokladu, že by soudní kancelář požádala o zaslání prvopisu v den doručení sedmi exemplářů, tedy dne 1. února 2010, k němuž uplynula desetidenní lhůta pro zaslání prvopisu, však není zřejmé, zda by soudní kancelář považovala za pravděpodobné, že dokument, který měl stále ještě u sebe advokát v Paříži, obdrží v Lucemburku před uplynutím uvedené lhůty o půlnoci.

20 — Body 17 a 28 napadeného usnesení.

65. V tomto ohledu považuji za chybné tvrzení, podle nějž nedoručení podepsaného prvopisu žaloby ve lhůtě není uvedeno mezi případy odstranění vad stanovenými v bodech 55 až 59 praktických pokynů, neboť tyto případy zahrnují v bodě 57 písm. b) chybějící originální podpis advokáta na konci žaloby.

66. Tribunál v každém případě nijak nezohlednil možnost odstranit vady pouhým doručením podepsaného prvopisu v odpovědi na žádost soudní kanceláře – možnost, ohledně níž mohla mít navrhovatelka legitimní očekávání –, avšak pouze posoudil, zda bylo možno konstatovanou nepřípustnost odmítnout s ohledem na existenci omluvitelného omylu. Zdá se mi tedy, že Tribunál tak porušil zásadu ochrany legitimního očekávání, pokud jde o navrhovatelku.

Zásada proporcionality

67. Co se týče zásady proporcionality, je potřeba ověřit, zda to, že Tribunál uplatnil svá procesní ustanovení v napadeném usnesení, je způsobilé dosáhnout stanoveného cíle a nepřekračuje meze toho, co je nezbytné pro jeho dosažení.

68. Jak připomněl Tribunál ve svém usnesení, je stanoveným cílem zajistit jasnost a jistotu právních situací a zabránit jakékoli diskriminaci nebo svévolnému zacházení při výkonu spravedlnosti. Striktní uplatňování lhůt pro podání žaloby a požadavek doručení žaloby s originálním podpisem osoby k tomuto účelu náležitě oprávněné tak umožňují (zejména) orgánům, institucím nebo jiným subjektům Unie, jejichž akt by mohl být napaden, ověřit, zda do uplynutí určité lhůty nebyl takový akt přípustným způsobem napaden.

69. Zájem potenciálního žalovaného nabýt tímto způsobem jistotu, pokud jde o stav – zda byl jeho akt napaden nebo zda již napaden být nemůže – musí však být vyvážen zájmem každé osoby, jež se považuje tímto aktem poškozena, na tom, aby mohla takový akt za přiměřených podmínek napadnout. Stanovený cíl, pokud jde o jasnost a právní jistotu, je tedy dvojí. Nejde pouze o ochranu žalovaného proti opožděné žalobě či žalobě, jejíž pravost nebyla ověřena, ale také o zajištění práva žalobce na účinnou právní ochranu. Každé ustanovení nebo každý akt, který by narušil základní rovnováhu mezi oběma částmi cíle tím, že by nepřiměřeně zvýhodnil jednu na úkor druhé, by byl podle mého názoru neslučitelný se zásadou proporcionality.

70. V projednávané věci se netvrdí, že předmětné lhůty nebo požadavek na ověření pravosti žaloby mohly narušit možnost navrhovatelky podat proti přijatému rozhodnutí

žalobu. Tribunál to však konstatováním formální nepřípustnosti žaloby v důsledku pochybení na straně navrhovatelky znemožnil. Jelikož se domnívám, jak jsem již uvedla výše, že použitelná ustanovení konstatování nepřípustnosti neukládají, je potřeba přezkoumat, zda rozhodnutí Tribunálu nezvýhodnilo nepřiměřeně ochranu OHIM na úkor práva navrhovatelky na účinnou právní ochranu.

71. Podle mého názoru se rovnovážný bod mezi dotčenými zájmy v napadeném usnesení skutečně posunul příliš ve prospěch OHIM.

72. Datum relevantní pro rozhodnutí, zda byla či nebyla podána formálně přípustná žaloba, se mění na základě určitých faktorů, k nimž patří zejména datum, kdy se navrhovatelka mohla s napadeným aktem seznámit, existence či neexistence předchozí žádosti o právní pomoc [21], zaslání či nezaslání žaloby „technickým prostředkem, jímž Tribunál disponuje“, a možnosti odstranění vad po uplynutí lhůty pro podání žaloby (z nichž je nesporné přinejmenším to, jež je stanoveno v čl. 21 druhém pododstavci statutu). V praxi kromě toho formálně přípustná žaloba nikdy nemůže být doručena žalovanému v den jejího zapsání do rejstříku v soudní kanceláři. Potenciální žalovaný tedy nemůže získat jistotu, že jeho akt nebude napaden, aniž ověří (přinejmenším) všechny tyto faktory. Datum, k němuž bude žalovaný moci tuto jistotu získat, může tedy následovat (a to i s výrazným odstupem) po datu uplynutí lhůty pro podání žaloby, a aby tuto jistotu získal, musí se informovat v soudní kanceláři.

73. Dále pak možnost, že vedoucí soudní kanceláře stanoví (přiměřenou) lhůtu pro odstranění vad žaloby, která není v souladu s určitými formálními pravidly přípustnosti, výrazně omezuje riziko prodloužení období nejistoty pro žalovaného pouze z důvodu pochybení na straně žalobce.

74. Vzhledem k těmto úvahám a ke skutkovým okolnostem projednávané věci (doručení žaloby telefaxem, přičemž nebylo zpochybněno, že jde o kopii prvopisu, před uplynutím lhůty pro podání žaloby, doručení sedmi exemplářů žaloby – přičemž nebylo zpochybněno, že jde o kopie prvopisu – v desetidenní

21 — Článek 96 odst. 4 jednacího řádu stanoví, že „podání žádosti o právní pomoc staví lhůtu stanovenou pro podání žaloby až do doručení usnesení o rozhodnutí o této žádosti nebo [...] usnesení o určení advokáta pověřeného zastupováním žadatele“.

lhůtě stanovené v čl. 43 odst. 6 jednacího řádu a doručení prvopisu o čtyři dny později, a to v okamžité reakci na žádost soudní kanceláře po uplynutí zmíněné lhůty) se domnívám, že Tribunál tím, že vyloučil jakoukoli možnost odstranění vad na základě ustanovení, jež sám vydal, porušil zásadu proporcionality.

75. Proto se domnívám, že šestý důvod kasačního opravného prostředku je opodstatněný.

Dílčí poznámka

76. Z mé analýzy třetího a šestého důvodu vyplývá, že mám za to, že by kasačnímu opravnému prostředku mělo být vyhověno. Jelikož věc zjevně není ve stavu, v němž by o ní soudní řízení dovolovalo rozhodnout, by tedy bylo třeba ji vrátit Tribunálu.

77. Pokud by však Soudní dvůr zaujal k těmto dvěma důvodům odlišný přístup, nedomnívám se, že by mohl kasačnímu opravnému prostředku vyhovět na základě důvodů zbývajících, a to z důvodů, jež stručně uvedu níže.

K prvnímu důvodu: porušení článku 111 jednacího řádu

78. Navrhovatelka tvrdí, že generální advokát nebyl vyslechnut v rozporu s článkem 111 jednacího řádu.

79. Je pravdou, že tento článek, na němž je napadené usnesení založeno, stanoví vyslechnutí generálního advokáta. Článek 2 odst. 2 jednacího řádu však stanoví, že odkazy na generálního advokáta „se použijí pouze v případě, že byl některý soudce určen jako generální advokát". V projednávané věci přitom v řízení před Tribunálem žádný soudce jako generální advokát určen nebyl. Tento důvod je tudíž nutno odmítnout jako irelevantní.

Ke druhému důvodu: porušení článku 43 jednacího řádu

80. Navrhovatelka Tribunálu vytýká, že provedl chybný výklad článku 43 jednacího řádu, když měl za to, že žaloba byla podána po lhůtě. Zdůrazňuje, že okolnosti projednávané věci se liší od okolností, na jejichž základě bylo vydáno usnesení ve věci PubliCare

Marketing Communications v. OHIM [22], uvedené v bodě 17 napadeného usnesení. V posledně jmenované věci byl prvopis žaloby po zaslání telefaxem doručen opožděně z důvodu nedostatečného ofrankování poštovní zásilky. V projednávané věci soudní kancelář obdržela sedm exemplářů žaloby podepsaných jejím advokátem dne 1. února, tedy před uplynutím použitelné lhůty. Relevantní otázkou je otázka identifikace originální žaloby. Článek 43 přitom nijak neupřesňuje způsoby podepsání žaloby (barvu, typ pera atd.). Test vlhkým hadříkem je sporný, neboť se některé druhy inkoustu nerozmazávají. V napadeném usnesení tedy Tribunál, ač neuvedl způsob, který mu umožnil rozlišit prvopis od kopie, doplnil podmínky, jež nejsou uvedeny v článku 43 jednacího řádu.

81. OHIM se domnívá, že tento důvod je zjevně neopodstatněný. Článek 43 odst. 1 jednacího řádu vyžaduje vlastnoruční podpis advokáta [23]. Pokyny pro vedoucího kanceláře tak v čl. 7 odst. 3 stanoví, že soudní kancelář přijme pouze takové písemnosti, na nichž je uveden „originál podpisu advokáta“. Metoda, jíž vedoucí soudní kanceláře rozlišil prvopis a kopii, není relevantní, neboť navrhovatelka nezpochybnila skutečnost, že dokumenty doručené dne 1. února 2010 nebyly originály. Navrhovatelka se tedy nedovolávala žádného zkreslení skutkového stavu ze strany Tribunálu. Otázka, zda byl dokument doručený soudní kanceláři dne 5. února skutečně prvopisem, je irelevantní. I kdyby se jednalo o prvopis, byl doručen po lhůtě. V opačném případě je žaloba nepřípustná vzhledem k čl. 43 odst. 1 jednacího řádu.

82. Zdá se, že prostřednictvím tohoto důvodu navrhovatelka kritizuje především použití „testu vlhkého hadříku“ soudní kanceláří a schválení tohoto testu Tribunálem, což mělo za následek, že k použitelným ustanovením byly doplněny podmínky, jež v předmětných předpisech obsaženy nejsou, pokud jde o způsob, jakým je na procesní písemnosti uveden originální podpis osoby k tomuto účelu oprávněné.

83. Tyto úvahy nemohu přijmout, ačkoli některé z argumentů předložených v rámci tohoto důvodu mohou být relevantní v rámci jiných důvodů.

84. Požadavek originálního podpisu na některých písemnostech (prvopisech), avšak nikoli na jiných písemnostech (kopiích), nutně předpokládá možnost rozlišit mezi prvopisem a kopií. Na rozdíl od toho, co navrhovatelka patrně tvrdí, neukládá napadené usnesení za tímto účelem žádné konkrétní požadavky. I když použití inkoustu, který lze rozmazat, nebo jiné barvy, než je barva kopie,

22 — Usnesení Tribunálu ze dne 28. dubna 2008 (T-358/07).

23 — Usnesení Tribunálu ze dne 24. února 2000, FTA a další v. Rada (T-37/98, Recueil, s. II-373).

může patřit ke způsobům, jež umožňují zajistit možnost odlišení, není v usnesení uvedeno nic, co by vylučovalo důkaz jiným způsobem.

85. V každém případě není nijak zpochybňováno, že test, který soudní kancelář v projednávané věci uplatnila, jakkoli byl proveden jednoduchým způsobem, skutečně umožnil identifikovat prvopis mezi osmi exempláři žaloby, jež měla soudní kancelář k dispozici.

86. Domnívám se tedy, že druhý důvod kasačního opravného prostředku je neopodstatněný.

Ke čtvrtému a pátému důvodu: omluvitelný omyl či náhoda

87. Navrhovatelka se dovolává jednak omluvitelného omylu. Vzhledem k tomu, že byl objem požadovaných kopií (celkem 2 651 stran) značný, její advokát využil externího poskytovatele služeb. V tomto ohledu konal s náležitou péčí. Poskytovatel služeb opomněl do zásilky pro Tribunál zahrnout jednu písemnost, přičemž toto pochybení se advokátovi podařilo napravit včas. Navrhovatelka jednala v dobré víře. Veškeré dokumenty předané soudní kanceláři byly podepsány a doručeny ve lhůtě. Navrhovatelka dále uvádí, že záměna mezi prvopisem a kopiemi vyplývá z neobvyklých okolností, které nemohla ovlivnit, a sice záměny mezi prvopisem a kopiemi ze strany poskytovatele služeb a předání neúplné přílohy tímto poskytovatelem. Navrhovatelka použila veškeré prostředky, aby tyto problémy odstranila, a jednala vždy v dobré víře, přičemž byla přesvědčena, že prvopis již byl k dispozici soudní kanceláři.

88. OHIM se domnívá, že se pojem omluvitelný omyl týká pouze výjimečných okolností, za kterých zejména dotyčný orgán jednal tak, že lze připustit, že samotným tímto jednáním nebo v rozhodné míře na základě tohoto jednání mohl být zmaten jednotlivec. Rozlišení mezi prvopisem a kopií má přitom podstatný význam. Navrhovatelka měla jasně odlišit prvopis od kopií například tím, že by nechala prvopis podepsat perem s modrým inkoustem. Jestliže by jednala rychleji, bylo by odstranění vad ve lhůtě pro podání žaloby možné. OHIM se kromě toho domnívá, že záměna mezi prvopisem a kopiemi je přičitatelná navrhovatelce.

89. Pokud jde o tyto dva důvody, souhlasím s OHIM. Za přípravu, kontrolu a ověření procesních písemností, jež mají být předloženy soudní kanceláři, odpovídá v plném rozsahu zástupce dotčeného účastníka řízení, přičemž je pod kontrolou tohoto účastníka, vůči kterému je tento zástupce odpovědný. Je sice pravda, že výjimečné okolnosti nebo náhoda mohou nastat a vést ke zcela omluvitelné záměně. V projednávané věci však nic z toho, co bylo Tribunálem konstatováno, ani z toho, co tvrdila navrhovatelka, neumožňuje dospět

k jinému závěru než k nedostatečné péči na straně navrhovatelky či jejího advokáta, pravděpodobně v kontextu chybné organizace v rámci striktní lhůty pro podání žaloby. Z jednacího řádu jasně vyplývá, že prvopis žaloby musí být doručen soudní kanceláři, takže každý žalobce je informován o nutnosti tento prvopis identifikovat. Prostředky uplatněné za tímto účelem jsou zcela věcí péče žalobce. Neukládá se žádný zvláštní postup, avšak rozlišování mezi prvopisem a kopií za pomoci barvy inkoustu pro podpis nebo jakýmkoli jiným vhodným způsobem se může ukázat jako užitečné.

90. Nedomnívám se tedy, že lze vyhovět důvodům týkajícím se existence omluvitelného omylu či náhody.

Závěrečné poznámky

91. V době, kdy tři stupně soudů Soudního dvora Evropské unie Radě Evropské unie navrhují schválit, aby byl do všech tří jednacích řádů začleněn systém „e-curia“ určený k umožnění předkládání a doručování procesních písemností elektronickou cestou s ověřením pravosti prostřednictvím schváleného elektronického podpisu, se vzhledem k tomu, že takto doručené písemnosti budou moci být považovány za prvopisy, zdá, že kasační opravný prostředek podaný v projednávané věci je součástí systému, který časem zanikne.

92. Ačkoli by tedy rozhodnutí v této věci mohlo přímo ovlivnit jen stále menší počet budoucích věcí, považuji za důležité, aby Soudní dvůr zaujal stanovisko k případu, kdy byla omylem ve lhůtě doručena písemnost, která je kopií prvopisu, který měl být doručen místo ní, avšak který byl doručen neprodleně v návaznosti na žádost soudní kanceláře, a kdy se navrhovatelka mohla vzhledem k této žádosti a vzhledem k ustanovením vydaným samotným Tribunálem domnívat, že jí byla poskytnuta krátká lhůta k odstranění vady.

K nákladům řízení

93. Podle čl. 69 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Podle čl. 69 odst. 3 však Soudní dvůr může, pokud jsou k tomu dány výjimečné důvody, rozhodnout, že každý z účastníků řízení nese vlastní náklady.

94. Ačkoli se domnívám, že v projednávané věci OHIM nemůže mít ve věci úspěch, mám za to, že zvláštní okolnosti tohoto kasačního opravného prostředku odůvodňují, aby mu nebyla uložena náhrada nákladů řízení navrhovatelky. OHIM totiž žádným způsobem nepřispěl k rozhodnutí Tribunálu odmítnout žalobu jako zjevně nepřípustnou a jeho účast ve fázi řízení o kasačním opravném prostředku nezpůsobila žádné náklady pro navrhovatelku, která po doručení kasační odpovědi OHIM nepožádala o to, aby jí bylo povoleno podat repliku, ani o vyslechnutí na jednání.

95. Za těchto podmínek se mi jeví jako spravedlivé rozhodnout, že každý účastník řízení ponese vlastní náklady související s řízením o kasačním opravném prostředku.

Závěry

96. S ohledem na všechny výše uvedené úvahy se domnívám, že by Soudní dvůr měl:

– „zrušit usnesení Tribunálu Evropské unie ze dne 18. června 2010, Bell & Ross v. OHIM (T-51/10);

– vrátit věc Tribunálu Evropské unie;

– rozhodnout, že každý účastník řízení ponese vlastní náklady související s řízením o kasačním opravném prostředku.“